

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu heeft de SP-fractie de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu inzake het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit geluidhinder en het Activiteitenbesluit milieubeheer (Kamerstuk 29 383, nr. 227).

De voorzitter van de commissie,
Tjeerd van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Dijk

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Werkwijze, reikwijdte en consultatie	2
Ontwerpbesluit	3
<i>Bestaande gezoneerde industrieterreinen</i>	3
<i>Inrichtingen</i>	4
Overig	4
Artikelsgewijs	5
<i>Artikel I, betreffende Artikel 1.2 van het Besluit geluidhinder</i>	5

Inleiding

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit geluidhinder en het Activiteitenbesluit milieubeheer, maar hebben desalniettemin een aantal vragen en opmerkingen.

Werkwijze, reikwijdte en consultatie

De leden van de SP-fractie spreken hun verbazing uit over de gekozen werkwijze. De leden van deze fractie lezen dat de gekozen datum van 1 juli 2012¹ voortkomt uit het Invoeringsbesluit geluidsproductieplafonds, maar hadden in het licht van de – naar de mening van deze leden – bekend veronderstelde problematiek toch iets meer van een oplossing verwacht.

Tevens is naar de mening van de leden van de SP-fractie bij dit voorstel vooral uitgegaan van het effect van dit voorstel uit het oogpunt van de problematiek voor de aanwezige bedrijven/inrichtingen. Daarbij lijkt de aanwezigheid van woonschepen van ondergeschikt belang. Ook heden ten dage worden – naar de mening van de leden van deze fractie – woonschepen niet als volwaardig gezien in het licht van de wetgeving. De juridische status van woonschepen is complex. Dit komt vooral, zo vinden deze leden, omdat er op rijksniveau niets geregeld is en elk bestuursorgaan doet wat het goed dunkt. De complexiteit wordt nog eens verergerd omdat er sprake is van inconsistente rechtspraak. De leden van deze fractie vragen of een woonschip een bouwwerk is of niet en of er toetsing van woonschepen volgt aan het Bouwbesluit 2012 of niet.

De leden van de SP-fractie begrijpen dat het geluidwerend maken van een woonschip niet eenvoudig is of zelfs al snel onvoldoende doeltreffend is. Echter, in 2014 constateren en als nieuws brengen dat «niet kan worden teruggevallen op bescherming van de geluidbelasting in de woonschepen, omdat isolatie van de gevels niet mogelijk is»² om vervolgens te concluderen dat er uitvoeringsproblemen zijn die het hoofd moet worden geboden, is een understatement volgende de leden van deze fractie. Dit in het licht bezien van de Intrekking van de Wet op de woonwagens en woonschepen die dateert van 1991. Deze leden zijn van mening dat er voldoende tijd genomen is om kennis te nemen van de problematiek en te komen met afdoende oplossingen. Juist bij de intrekking van de zojuist genoemde wet werd reeds geconstateerd «voor bewoners van woonschepen is de verscheidenheid in de uitvoering van

¹ In de nota van toelichting valt te lezen «met het Invoeringsbesluit geluidsproductieplafonds zijn ligplaatsen in het water die zijn bestemd om door een woonschip te worden ingenomen (hierna: woonschepen) vanaf 1 juli 2012 aangewezen als geluidsgevoelige objecten.»

² Nota van Toelichting, pag. 5.

de schepen veelal één van de aantrekkelijke aspecten van de woonvorm. Juist die verscheidenheid bemoeilijkt het stellen van eisen die vergelijkbaar zijn met de eisen die vanuit het oogpunt van volkshuisvesting aan woningen worden gesteld. Deze omstandigheid en het gegeven dat woonschepen woonruimte bieden aan een relatief kleine groep van eigenaren/bewoners, maken het niet wenselijk om nieuwe regels voor de inrichting en het gebruik van woonschepen te stellen. Andere regels daarvoor worden door de overheid dan ook niet gesteld, ook niet in andere kaders.»³ Bij de intrekking van de genoemde wet werd eveneens geconstateerd «deze omstandigheid en het gegeven dat woonschepen woonruimte bieden aan een relatief kleine groep van eigenaren/bewoners, maken het niet wenselijk om nieuwe regels voor de inrichting en het gebruik van woonschepen te stellen. Andere regels daarvoor worden door de overheid dan ook niet gesteld, ook niet in andere kaders. Wel kunnen op gemeentelijk niveau regels worden gesteld met betrekking tot ligplaatsen.» Deze constatering roepen bij de leden van de SP-fractie de vraag op in hoeverre bij het voorliggende Ontwerpbesluit de belanghebbende – in dit geval woonbootbewoners, bijvoorbeeld vertegenwoordigd door de Landelijke Woonboten Organisatie (LWO) – zijn betrokken. Indien zij niet zijn geconsulteerd, vragen de leden van deze fractie met klem dit overleg aan te vangen.

De leden van de SP-fractie lezen over het overleg met IPO⁴, VNG⁵ en VNO-NCW/MKB-Nederland, dat geconcludeerd is «dat uitvoering van de nieuwe geluidregelgeving tot reeds bestaande woonschepen nabij bedrijven en industrieterreinen op veel problemen stuit.»⁶ Vervolgens volgt er een verhandeling over alles wat bij de locatiekeuze in het verleden veelal niet of nauwelijks een rol heeft gespeeld.

Ontwerpbesluit

De leden van de SP-fractie lezen dat de geboden oplossing eruit bestaat «de geluidsregels met betrekking tot woonschepen die op 1 juli 2012 reeds waren opgenomen in het bestemmingsplan, alsmede woonschepen die op die datum waren aangewezen in een gemeentelijke verordening en nadien alsnog zijn opgenomen in het bestemmingsplan, aan te passen. Voor alle overige woonschepen verandert er niets.»⁷ De leden van deze fractie vragen wat daarmee wordt bedoeld en wat daarvan de consequenties kunnen zijn. Gelden er voor die overige woonschepen geen geluidsregels? Gaan deze overige woonschepen een juridisch niemandsland in? Deze leden zijn eveneens benieuwd te vernemen waaruit de wensen en bedenkingen bestaan en wat de opvatting van de Raad van State zal zijn over dit Ontwerpbesluit. Ook verwachten deze leden dat dit Ontwerpbesluit met eventuele aanvullingen nogmaals, in een nahanprocedure, wordt voorgelegd aan de Kamer.

Bestaande gezondeerde industrieterreinen

De leden van de SP-fractie constateren lezen dat het «problematisch is te voldoen aan de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 50db(A) – vastgelegd in artikel 2.1 van het Besluit geluidhinder – of aan de maximale ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van 55db(B)- zoals vastgelegd in

³ Reglement op woonwagens en woonschepen (besluit van 28 juli 1919, Stb 530). Deze is gebaseerd op de Wet Woonwagens en Woonschepen (Stb. 1918, 492) die gold tot 1991.

⁴ Interprovinciaal Overleg.

⁵ Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

⁶ Nota van Toelichting, pag. 5.

⁷ Nota van Toelichting, pag. 5.

artikel 2.2, onder c, van dat besluit.»⁸ De leden van deze fractie lezen eveneens dat er wordt gesteld «het treffen van passende maatregelen aan de bron of in deze zone is gelet op de korte afstanden tussen ligplaatsen en industriële bronnen vaak moeilijk uitvoerbaar of niet doelmatig is.»⁹ Vervolgens wordt de hele problematiek volgens deze leden doorgeschoven door middel van een overgangstermijn tot het wetsvoorstel voor de Omgevingswet tot wet zal zijn verheven en in werking is getreden. Deze leden vragen waar tegen die tijd het voorstel uit zal bestaan voor de woonschepen onderhevig aan deze problematiek. De woonschepen (en woonwagens) hebben vanwege het geringe aantal betrokkenen geen rol gespeeld toen de wet van 1918 (!)¹⁰ overging in die van 1991. De leden van deze fractie vinden dat ook uit dit voorstel blijkt dat de woonschepen wederom geen echte plaats binnen een wet hebben kunnen bemachtigen. Hoeveel woonschepen hebben te maken met de beschreven problematiek van geluidsbelasting? Is in kaart gebracht in welke gemeenten dit speelt? Zijn er woonschepen gelegen in risicozones?

Volgens de leden van de SP-fractie hebben bewoners van woonschepen (en woonwagens) meer dan bovengemiddeld te maken met diverse wetgeving die niet van toepassing is of problematisch blijkt te zijn. Voorbeelden daarvan is de ligplaatsenproblematiek in het kader van ROVB¹¹. Hierbij was en is volgens de leden van deze fractie sprake van een flinke verhoging van liggelden, hetgeen zich ook nog niet heeft opgelost. Deze leden constateren dat ook daarvoor wordt verwezen naar toekomstige aanpassingen van wetgeving.

De leden van de SP-fractie vragen of in het licht van voorliggende Ontwerpbesluit, wellicht ruimte te vinden is om te bezien of aan gemeenten het indringende verzoek gedaan kan worden een gedegen oplossing te gaan bieden voor woonschepen. Bijvoorbeeld door – voor hen die dat willen – een nieuwe ligplaats te vinden binnen de gemeentegrenzen, waarbij wordt voldaan aan de geluidsnormering. De leden van deze fractie ontvangen graag een reactie op dit voorstel.

Inrichtingen

«Omdat de betreffende woonschepen in het algemeen al langere tijd bestaan en deze woonsituaties doorgaans niet hebben geleid tot veel klachten of knelpunten,» stelt de wetgever dat «hogere geluidsbelasting bij deze woonschepen vanuit een oogpunt van milieubescherming verdedigbaar» is.¹² De leden van de SP-fractie vragen op welk onderzoek en/of aannames dit is gebaseerd en of de opmerkingen over verdedigbaarheid van het voorstel expliciet kunnen worden voorgelegd aan de Raad van State.

Overig

De leden van de SP-fractie zijn benieuwd te vernemen waar de geluidsnormering, zoals die thans geldt voor woonschepen in de nabijheid van rijkswegen, uit bestaat. Is de geluidsbelasting van een rijksweg te vergelijken met die van een gezonde industrieterrein? Is hierbij gekeken naar gezondheidsaspecten? De Nota van Toelichting spreekt van minder maatwerkprocedures die nodig zouden zijn, indien gekozen wordt voor

⁸ Nota van Toelichting, pag. 6.

⁹ Nota van Toelichting, pag. 6.

¹⁰ Reglement op woonwagens en woonschepen (besluit van 28 juli 1919, Stb 530). Deze is gebaseerd op de Wet Woonwagens en Woonschepen (Stb. 1918, 492) die gold tot 1991.

¹¹ Regionaal Openbaar Vervoer Beraad.

¹² Nota van Toelichting, pag. 7.

deze oplossing. De leden van deze fractie ontvangen graag meer gedetailleerde informatie over het aantal gevallen waarvan op dit moment onder de huidige omstandigheden sprake zou zijn van een maatwerkoplossing.

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze en op welk moment identieke geluidsbelastingaspecten zijn opgelost voor woonwagens. De leden van deze fractie hebben begrip voor het feit dat door de regering wordt gewerkt aan vereenvoudiging van wetgeving, maar vragen of in het licht van de unieke woonvorm die een woonschip of een woonwagen nu eenmaal is, niet gekeken moet worden of zij een «eigen plek» met «eigen mogelijkheden» binnen de toekomstige Omgevingswet verdienen.

Artikelsgewijs

Artikel I, betreffende Artikel 1.2 van het Besluit geluidhinder

Volgens de leden van de SP-fractie geeft de Nota van Toelichting geen nadere uitleg over dit artikel. De leden van deze fractie ontvangen hieromtrent graag meer informatie.

De leden van de SP-fractie hebben begrip voor de behoefte aan kinderdagverblijven nabij een bestaande zone van een industrieterrein, maar vinden het in meerdere opzichten geluidsgevoelige gebouwen. Daarnaast vragen de leden van deze fractie of de gezondheid van (juist jonge) kinderen niet beter geborgd is op een andere locatie of met een kortere ontheffing dan de nu voorgestelde drie jaar.

II. Reactie van de Staatssecretaris